

stærkere. Det Samme kommer frem, naar der tales om Rigsgretten. Andre Steber anser man Domstolene for at være en Trusel imod dem, der ere komne i uregelmæssigt Forhold til Landets Love, men hos os bruger man næsten Rigsgretten som en Trusel imod dem, der have hævdet Loven. Men jeg vil sige, at selv affet fra, at det ikke er dette Things Opgave at bringe Ministeriet tilbage til regelmæssige og ordnede Tilstande, men at det er Ministeriets Opgave, naar det vil fortsætte sin Virksomhed, at staffe sig Midler til at føre den paa en regelmæssig og ordentlig Maade, selv affet derfra, saa kan jeg ikke opfatte det, som her foreligger, saaledes, som om det var en Selvhed i dette Dieblik, som om vi ikke havde Andet at fæste vort Blik paa og Andet at hige efter end at faae dette enkelte Punkt afgjort. Jeg betragter nemlig det, der her er flet, kun som et Moment i Noget, der strækker sig langt videre. Det er i Virkeligheden kun et aabenbart Udbrud af det, som vi have haat her i de sidste fem Aar, nemlig den snigende Uregelmæssighed, at et Mindretal har regjeret Landet. Det, der saa ofte er blevet sagt fra den Side, hvortil jeg hører, nemlig at dette er i Strid med vor Forsatning, og at det ikke lader sig gjøre lovlig, har faaet en eklatant Bekræftelse ved, hvad der nu er flet, nemlig ved den provisoriske Lov. Jeg tror, at vort Folk er nok saa godt tjent med at se det klart og tydelig for dets Øine, at den Maade, hvorpaa Landet er blevet regjeret i de sidste Aar, er en Uregelmæssighed, som af og til bryder frem, snart paa en og snart paa en anden Maade i aabenbar Strid med Forsatningen. Jeg tror ikke, at der fra vor Side er nogen særlig Anledning til at dække dette. Jeg tror ikke, at der fra vor Side, efterat vi have faaet Ministeriet i en saadan Stilling, at det selv erkjender, at det staar udenfor Forsatningen, og erkjender, at det politisk talte spæver i Luften, just er nogen særlig Opfordring til at faae skudt en Biedestal ind under Ministeriets Fodder, paa hvilken det tilsyneladende kunde faae Fodfæste med et Skin af Lovlighed. — Den ærede Ordfører for Mindretallet (Klein) udtalte, at han med en vis Bedrøvelse saae den Retning, som disse Forhandlinger havde taget. Jeg tror, at vi alle forstaa det Bemød, der er blevet udtalt gennem den ærede Ordfører for Mindretallet. Det er Noget, som er naturligt for godmodige Mennesker, at Skuffelser og mislykkede Forventninger altid gjøre et vist trist Indtryk, og det har et vist Kraw paa Medfølelse. Net, jeg tror, at, naar det ærede Medlem for Viborg Amt 2den Valgtreds (Klein) virkelig for Alvor vil arbejde paa at faae gennemført regelmæssige og lovlige Tilstande, saa vil han med større Virkning og i større Overensstemmelse med vor Forsatning arbejde i denne Retning, naar han arbejder paa at fjerne det Ministerium, som har bragt disse uregelmæssige Tilstande tilstede. —

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg), naar han har udtalt, at det, der her kæmpes om, ikke er tomme Doktriner eller Theorier, men at der ligger noget helt Andet bagved. Jeg er overbevist om, at den Modsatning, der nu er tilstede her i Landet, gaar meget dybere, og den er meget mindre bygget paa Theorier, Doktriner eller politiske Løsesætninger end paa Noget, som snarere ligner Racedmodsatninger. Jeg tror, at det nuværende Ministerium har gjort mere til at bringe denne Følelse dybt ned i Folket, end noget andet Ministerium. Det er ganske vist, at en politisk Bevægelse naaer ikke Bunden af Folket, naar den kun dreier sig om politiske Forhold; men dette Ministerium har forstaaet at føre det helt ned i vort Folk og føre det saa langt ned, som Politiken overhovedet kan komme her i Landet; det har bragt det til Forstaaelse blandt det menige Folk, hvad det har at betyde, hvem der regjerer Landet. Det har det gjort, ikke blot ved den Maade, hvorpaa det har stillet sig til Forsatningen og til Reformerne; men det har ikke forsmaaet end ikke ved imaa Midler at gjøre det indlysende. — Jeg veed ikke, hvad der kunde hendes os i den kommende Tid, som skulde være værre, eller hvad det er for noget Truende, som skulde overgaa det Nuværende. Hvis man tænkte paa at angribe vor Forsamlingsfrihed, vor Foreningsfrihed, vor Pressefrihed, saa tror jeg ikke, at det vilde være nogen stor Ulykke efter, hvad vi have set nu. Vi have allerede i denne Sommer haat Indledningen dertil; vi have i vore Forsamlinger set det høitærede Ministerium repræsenteret, repræsenteret ved Lovens Gaandhævere; men jeg tror ikke, at det paa nogen Maade har vist sig som et Middel, der var stiftet til at dæmpe Bevægelsen. Jeg tror, det var et Middel, stiftet til at bringe Bevægelsen ind til enhver Mand's Bevidsthed; det har tidligere kun ligget for Mange som noget Hjernt, som Noget, der skete i Kjøbenhavn, men naar vi se Ministeriets Repræsentanter ude i Forsamlingerne, bliver det bragt til enhver Mand's Bevidsthed, at det er Noget, der ikke ligger langt borte, men ligger ganske nær. Jeg tror, at det Samme vil vise sig overfor Pressen. Naar dette Ministerium efter at have bevilget sig selv fri Proces for at hævde sin Ære, anlægger Sag mod Pressen for at ramme Pressens Udtalelser, saa tror jeg vel, at det kan lykkes at give dem en anden Bending, men jeg tror ikke, at det kan lykkes det at berøve Pressen den Indvirkning, den har paa Befolkningen. Overfor saadanne Midler og en saadan Kampmaade fra Regjeringens Side pleier der at foregaa en Forandring, en Bending i Udtryksmaaden, men denne Bending pleier ikke at staa mindre an, der kommer derved ind i Befolkningen en Lytten, man ser bag Sinierne, hvad der ikke længere kan udtales direkte, og jeg tror ikke, at denne Maade at virke paa er mindre skarp, mindre kraftig end